

SZAKKIFEJEZÉSEK,
TESTRÉSZEK
MAGYAR ÉS LATIN
NEVEZÉKTANA

A test síkjai:

- Aspectus: nézet
 - aspectus anterior: előlnézet
 - aspectus posterior: hátulnézet
 - aspectus superior: felülnézet
 - aspectus inferior: alulnézet
- Frontalis (*longitudinalis, vagy vertikalis*) tengely: a homlok vonalával párhuzamos függőleges metszés, a testet középső helyzetben elülső és hátulsó testfélre osztja.
- Horizontális (*transversalis*) tengely: a frontalis síkra merőleges vízszintes metszés, a testet középső helyzetben alsó és felső testfélre osztja.
- Sagittális tengely: nyílirányú sík, a horizontális síkra merőleges, a testet középső helyzetben (*median sagittalis*) jobb és bal testfélre osztja.

A test részeinek helyzete:

- Medialis: a test középvonalához képest belső
- Lateralis: a test középvonalához képest külső
- Internus: belső felszín vagy az adott üregben belüli
- Externus: külső felszín vagy az adott üregben kívüli
- Ventralis: a test elülső oldala felé eső (*venter* = has)
- Dorsalis: a test hátulsó oldala felé eső (*dorsum* = hát)
- Proximalis: adott végtagnak a törzshöz közelebb eső része
- Distalis: adott végtagnak a törzstől távolabb eső része

A test részei:

- Felső végtagok: *extremitas superior*
- Alsó végtagok: *extremitas inferior*
- Fej: *caput*
- Nyak: *collum*
- Felkar: *brachium*
- Alkar: *antebrachium*
- Kéz: *manus*
- Törzs: *truncus*
- Comb: *femur*
- Lábszár: *crus*
- Lábfej: *pes*

CSONTOK:

Felső végtag főbb csontjai:

- ✓ Lapocka (*scapula*)
- ✓ Kulcscsont (*clavicula*)
- ✓ Karcsont (*humerus*)
- ✓ Singcsont (*ulna*)
- ✓ Orsócsont (*radius*)
- ✓ Kéztő (*carpus*)
- ✓ Kézközép (*metacarpus*)
- ✓ Kézujjak (*digiti manus*)

Alsó végtag főbb csontjai:

- ✓ Keresztcsont (*os sacrum*)
- ✓ Medence (*pelvis*)
- ✓ Combcsont (*femur*)
- ✓ Térdkalács (*patella*)
- ✓ Lábszár csont (*tibia*)
- ✓ Szárkapocscsont (*fibula*)
- ✓ Lábtő (*tarsus*)
- ✓ Lábközép (*metatarsus*)
- ✓ Lábujjak (*digiti pedis*)

A törzs főbb csontjai:

- ✓ Csigolya (*vertebra*)
- ✓ Gerincoszlop (*columna vertebralis*)
- ✓ Porckorongok (*discus intervertebralis*)
- ✓ Szegycsont (*sternum*)
- ✓ Bordák (*costae*)

ÍZÜLETEK:

A mozgékony ízület elmozdulásai:

- Nyílrányú elmozdulás: iránya lehet hajlítás (*flexio*) és feszítés (*extensio*), a véghelyzet 180°, a forgástengely horizontális (pl. könyök és térd).
- Frontális elmozdulás: iránya lehet távolítás (*abductio*) és közelítés (*adductio*), a forgástengely nyílrányú

- Forgatás (*rotatio*): iránya lehet medialis (befelé) vagy lateralis (kifelé). Ebben az esetben a testrész saját konstrukciós tengelye mentén fordul el (pl. a lógó kar forgatása)
- Körzés (*circumductio*): pl. kar vagy lábkörzés

Főbb ízületek:

- Vállízület (*articulatio humeri*)
- Könyökízület (*articulatio cubiti*)
- Csuklóízület (*articulatio radiocarpea*)
- Csípőízület (*articulatio coxae*)
- Térdízület (*articulatio genus*)
- Bokaízület (*articulatio talocruralis*)

IZMOK:

Váll főbb izmai:

- Deltaizom (*musculus deltoideus*)
- Tövis feletti izom (*musculus supraspinatus*)
- Tövis alatti izom (*musculus infraspinatus*)
- Kis görgetegizom (*musculus teres minor*)
- Nagy görgetegizom (*musculus teres major*)
- Lapocka alatti izom (*musculus subscapularis*)

Kar főbb izmai:

- Kétféjű karizom (*musculus biceps brachii*)
- Hollócsőr-karizom (*musculus coracobrachialis*)
- Karizom (*musculus brachialis*)
- Háromfejű karizom (*musculus triceps brachii*)
- Kampóizom (*musculus anconeus*)

Csípő főbb izmai:

- Nagy farizom (*musculus gluteus maximus*)
- Középső farizom (*musculus gluteus medius*)
- Kis farizom (*musculus gluteus minimus*)
- Négyszögű combizom (*musculus quadratus femoris*)
- Csípőhorpasz izom (*musculus iliopsoas*)
- Körteképű izom (*musculus piriformis*)
- Háromfejű csípőizom (*musculus triceps coxae*)

Comb főbb izmai:

Combfesztítő izmok:

- Szabóizom (*musculus sartorius*)
- Négyfejű combizom (*musculus quadriceps femoris*)

Combhajlító izmok:

- Féliginas izom (*musculus semitendinosus*)
- Félighártyás izom (*musculus semimembranosus*)
- Kétfejű combizom (*musculus biceps femoris*)

Combközelítő izmok:

- Fésűizom (*musculus pectineus*)
- Rövid combközelítő izom (*musculus adductor brevis*)
- Hosszú combközelítő izom (*musculus adductor longus*)
- Nagy combközelítő izom (*musculus adductor magnus*)
- Karcsúizom (*musculus gracilis*)

A lábszár főbb izmai:

- Háromfejű lábikraizom (*musculus triceps surae*)

A törzs főbb izmai:

Felületes hátizmok:

- Csuklyásizom (*musculus trapezius*)
- Széles hátizom (*musculus latissimus dorsi*)
- Nagy és kis rombuszizom (*m. rhomboideus major et minor*)
- Felső hátsó fűrészigom (*musculus serratus posterior superior*)
- Alsó hátsó fűrészigom (*musculus serratus posterior inferior*)

Felületes mellkasizmok:

- Nagy mellizom (*musculus pectoralis major*)
- Kis mellizom (*musculus pectoralis minor*)
- Elülső fűrészigom (*musculus serratus anterior*)

A bordák főbb izmai, mély mellkasizmok:

- Külső bordaközi izmok (*musculi intercostales externi*)
- Belső bordaközi izmok (*musculi intercostales interni*)
- Bordaemelő izmok (*musculi levatores costarum*)
- Haránt mellkasizom (*musculus transversus thoracis*)
- Rekesz (*diaphragma*)

Hasizmok:

- Külső ferde hasizom (*m. obliquus externus abdominis*)
- Belső ferde hasizom (*musculus obliquus internus abdominis*)
- Haránt hasizom (*musculus transversus abdominis*)
- Egyenes hasizom (*musculus rectus abdominis*)
- Négyyszögű ágyékizom (*musculus quadratus lumborum*)